

LISTARE

03.01.2023

Update - Modificarea unor cote TVA de la 01.01.2023

Reglementări

1.) OG 16/15.07.22 pentru modificarea și completarea Legii 227/2015 privind Codul fiscal, abrogarea unor acte normative și alte măsuri financiar-fiscale (MO 716/15.07.22), modificată și aprobată de:

- Legea 370/20.12.22 (MO 1228/20.12.22)

2.) Ordinul 4634/397/29.12.22 privind aplicarea cotei reduse de TVA de 9% pentru livrarea de îngrășăminte și pesticide de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, precum și pentru prestările de servicii de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă (MO 1282/30.12.22)

1. Cadrul legislativ

OG 16/22 (1.) a modificat art.291 din Codul fiscal de la 1 ianuarie 2023, astfel:

- se majorează cota TVA de la 5% la **9%** pentru:
 - cazarea în cadrul sectorului hotelier sau al sectoarelor cu funcție similară, inclusiv închirierea terenurilor amenajate pentru camping;
 - serviciile de restaurant și de catering, cu excepția băuturilor alcoolice care se încadrează la codul NC 22 03 00 10.
- se majorează cota TVA de la 9% la **19%** pentru:
 - băuturile nealcoolice care se încadrează la codurile NC 2202 10 00 și 2202 99

Băuturi nealcoolice îndulcite

Codurile NC de mai sus reprezintă:

- 22021000 - ape, inclusiv ape minerale și ape gazeificate, care conțin zahăr sau alți îndulcitori sau aromatizate
- 220299 - altele, cu subcategoriile:
 - 22029911 - băuturi pe bază de soia cu un conținut de proteine de minimum 2,8 % din greutate
 - 22029915 - băuturi pe baza de soia cu un conținut de proteine mai mic de 2,8 % din greutate, băuturi pe bază de fructe cu coajă lemnoasă de la capitolul 08, cereale de la capitolul 10 sau semințe de la capitolul 12
 - 22029919 - altele
 - 22029991 - cu un conținut de grăsimi provenite din produse de la pozițiile 0401-0404 (produse lactate) sub 0,2 % din greutate
 - 22029995 - de minimum 0,2 % dar sub 2 %
 - 22029999 - de minimum 2 %.

Agricultură

La art.291 (2) printre produsele cu cota de 9% se află acum 2 poziții asemănătoare:

- h) livrarea de îngrășăminte și pesticide de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, altele decât cele prevăzute la lit. l), semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, precum și prestările de servicii de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, prevăzute prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale;
- l) livrarea de îngrășăminte chimice și de pesticide chimice de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, prevăzute prin ordin comun al ministrului finanțelor și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Litera h) de mai sus este cea modificată, iar pentru îngrășăminte chimice s-a introdus litera l). În hMARFA deocamdată considerăm, că acestea pot fi incluse toate la codul existent AR J.

Ordinul 4634/397/22 (2.) indică lista codurilor NC care se încadrează în categoriile de mai sus:

- la litera h) se cuprind:
 - îngrășăminte care se încadrează la codul NC 3101 00 00;
 - semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, care se încadrează la codurile NC 0601, 0602, 0701 10 00, 0703 10 11, 0712 90 11, 0713 10 10, 0713 33 10, 1001 11 00, 1001 91, 1002 10 00, 1003 10 00, 1004 10 00, 1005 10, 1006 10 10, 1007 10, 1008 21 00, 1201 10 00, 1202 30 00, 1204 00 10, 1205 10 10, 1206 00 10, 1207 21 00, 1207 40 10, 1207 50 10, 1207 70 00, 1207 91 10, 1207 99 20, 1209.
- la litera l) se cuprind:
 - îngrășăminte care se încadrează la codurile NC 3102—3105 90 80;
 - pesticide care se încadrează la codurile NC 3808 52, 3808 59, 3808 61, 3808 62, 3808 69, 3808 91, 3808 92, 3808 93, 3808 99 10.

Prestările de servicii menționate la litera h) de mai sus sunt enumerate în anexa la Ordinul 4634/39722 (2.).

Locuințe

Menționăm, că OUG 16/22 a modificat și condițiile în care se pot livra cu cota de 5% locuințele începând cu anul 2023. Astfel, la art. 291 (3) c) este prevăzut, că suprafața lor utilă poate fi de maximum 120 mp, exclusiv anexele gospodărești, iar valoarea lor, inclusiv a terenului pe care sunt construite, nu trebuie să depășească suma de 600.000 lei, exclusiv taxa pe valoarea adăugată, dacă sunt achiziționate de persoane fizice. Începând cu anul 2023, o persoană fizică poate să achiziționeze o singură locuință cu cota de 5%.

2. Update hMARFA

2.1. Operațiuni generale

a) Executare update

Updateul se lansează cu ajutorul utilitarului hMARFAU, meniul *Update bază de date*. Se poate rula și pe hMARFA V8.CA/hMARFT V4.9C, recomandăm de la hMARFA V8.Dx/hMARFT V4.9Dx.

⚠ La firmele care nu au în obiectul de activitate pozițiile la care s-a modificat cota, nu este obligatorie aplicarea acestui update, dar este recomandat pentru toți utilizatorii. Conținutul lui se va regăsi în

upgradeuri viitoare. Updateul nu modifică versiunea programului.

b) Cote TVA

După update, în hMARFA/Cote TVA. pe fereastra Tip următor/precedent se pot studia noile poziții introduse, precum și codul aplicabil înainte de 1 ianuarie 2023 (în paranteză codul vechi):

- AR K -cazare în sectorul hotelier și similare (incl. campinguri) (AP F)
- AR L -servicii de restaurante și catering (AP H)
- AS B -bauturi cu adaos de zahar sau indulc.(NC 22021000,220299) (AR G2)

În Cote de TVA mai apar 2 poziții noi, care au fost introduse de reglementări precedente din 2021 și 2022, însă pentru acestea nu a fost elaborat un update dedicat:

- AP L -livrarea de energie termica destinata populatiei
- AP M -livrarea de lemne de foc

⚠ Dacă în baza de date au existat cele 2 poziții de mai sus adăugate manual în lunile precedente, recomandăm să modificați codul lor ca să corespundă cu codul din update.

S-a mai ajustat denumirea poziției:

- AP X -locuinte sau cladiri/terenuri cu cota TVA 5%.

c) Nomenclator articole

Se selectează fereastra *6.Taxe și impozite: TVA*, unde se poate studia cota TVA atribuită acestora în 2022 (prin procedura de update nu se modifică!).

Aici apare o operație opțională nouă, care se poate lansa cu F10:

- **Actualizare prețuri** - actualizează prețurile în Nomenclator articole pe baza ultimelor prețuri din Loturi de stoc, dintr-o gestiune sau dintr-o grupă de gestiuni.

Dacă se lansează de exemplu pe gestiunea MA, operațiunea rulează pe toate gestiunile care încep cu MA, de ex. MA1, MA2, MA-ABC, MA etc. și modifică prețurile de livrare/de vânzare pe baza ultimelor intrări din acel articol.

⚠ Actualizare prețuri nu funcționează cu hMARFO.

d) Recepții

Dacă serviciile de restaurant sau hoteliere au fost recepționate cu BPS, recomandăm:

- închiderea BPS-ului din lunile precedente, modificând câmpul *Intrat* pe fiecare rând pe o cantitate egală cu cea din câmpul *Ieșit*, astfel în *Stoc* va fi zero.
- aceste servicii cu cotă nouă se adaugă într-un BPS datat în luna ianuarie 2023 și se vor vinde de acolo.

Dacă în luna ianuarie recepționăm o factură din lunile precedente, se va lua în considerare vechea cotă aplicabilă pentru aceste poziții!

e) Loturi de stoc

Se filtrează Nr.rec. pentru BPS creat cu noile articole. Se lansează *Modificări sel./Recalculare selectivă prețuri*.

f) Facturi/ieșiri

În facturi, bonuri fiscale etc. se vor introduce loturile din BPS-ul creat pe luna ianuarie.

g) Operații cu cote mixte de TVA

Dacă există returnări, s-au acordat avansuri sau apar alte situații în care apar cotele vechi, trebuie rezolvate situații speciale, *vezi exemplele ...*

2.2. Soluții pentru actualizarea cotei TVA la băuturi cu zahăr și îndulcitori

Până acum, de regulă aceste băuturi au figurat la cota AR G2 cu cota de 9%. Acum, ele vor fi încadrate într-o grup nou creată în cadrul cotei standard de 19%, AS B.

Cu ajutorul updateului se pot rezolva:

- modificarea cotei TVA de la 01.01.2023
- modificarea prețurilor de livrare/vânzare conform noilor cote
- pentru documentele introduse pe 2022 va funcționa vechea cotă TVA, atât la crearea de documente, cât și la extragere jurnale TVA, declarații etc.

⚠ Nu recomandăm modificarea manuală a cotelor pe data de 1 ianuarie direct în hMARFA, deoarece în acest caz ele nu vor fi aplicate ca cote curente!

Situații și variante de lucru

1. Modificările se execută manual

- în **hMARFA** se trece la luna ianuarie 2023
- și în acest caz este necesară înlocuirea catalogului *Cote TVA* și setarea cotelor curente, care se execută din **hMARFT/Modif.nom. articole** cu operația [Schimba cote TVA crt.-2023]
- dacă sunt puține poziții, în **hMARFA/Nomenclator articole** se schimbă codul cotei manual, din AR G2 în AS B și se indică prețul de vânzare.

2. Stocuri la preț cu ridicata

- în **hMARFA** se trece la luna ianuarie 2023
- opțional, se lansează **Modificare preturi** în *Nomenclator articole*
- în **hMARFT/Modif.nom. articole** se rescrie TVA și prețul
- în **hMARFA/Loturi de stoc** se selectează pozițiile în cauză și se lansează *Modificare sel./Recalculare prețuri*, variantele:
 - 1 - *din Nomenclator* - dacă prețul de vânzare este cel corect în Nomenclator articole
 - 2 - *pu vanzare* - recalcul preț vânzare din preț livrare, pe baza noii cote.

⚠ Înainte de a lansa operația, articolele la care s-a modificat cota apar în Loturi de intrare/stoc la preț de vânzare cu atenționarea !!!, indicând că PU vânzare catalog nu este calculat corect. Verificați dacă a dispărut !!! după lansarea operației.

3. Stocuri la preț cu amănuntul, evidență cantitativ valorică

- în **hMARFA** se trece la luna ianuarie 2023
- se creează capul următoarelor documente cu data de 01.01.23, cu partenerul TRSF
 - în Facturi/ieșiri: **TRMAG**,
 - în Recepții/intrări, jurnalul MRM: **NIRMT** (tip document X)
- opțional, se lansează **Modificare preturi** în *Nomenclator articole*
- în **hMARFT/Modif.nom. articole**:
 - se golește fișierul dacă conține date
 - se lansează operația *Extrage art.din Nomenclator*. Se vor extrage cele care au pozitia TVA=AP F, AP H, AR G2 și nu au lot stoc sau lotul este de tip G,M,A,P,L,S
 - cu operația *Traduce TipTVA si cota TVA* vor avea loc modificările:
 - AP F → AR K
 - AP H → AR L
 - AR G2 → AS B, dacă NC=22021000, 220299 (numai pentru hMARFA V8.DX, unde se pot introduce codurile NC). ⚠ Dacă codul NC nu a fost înscris în *Nomenclator articole*, codul AS B se înscrie lansând *F10 Modificare TVA la AS B (19%)* pentru articolele în cauză.
 - se selectează pozițiile cu cota **AS B**. Pentru stabilirea prețului de vânzare se poate lucra cu 3 variante:
 - Modificare sel. pret vanz→liv (F10) - prețul de vânzare rămâne cel inițial, din care se calculează prețul de livrare pe baza cotei TVA noi. Se va executa pentru toate articolele selectate !
 - Modificare sel. pret liv→vanz (F10) Prețul de livrare rămâne cel inițial, din care se calculează prețul de vânzare pe baza cotei TVA noi. Se va executa pentru toate articolele selectate !
 - Modificare/preț vânzare sau preț livrare
 - opțional, prețul poate fi rotunjit cu *[Rotunjiri cf.const.PU-AM-ROT]*
 - se lansează *Rescrie val. noi in Nomenclat.*, care:
 - rescrie grupa, poziția, cota TVA și prețurile în *Nomenclator articole* din **hMARFA**.
 - actualizează cote TVA curente pentru 2023
 - verifică tip și cote TVA în Nomenclator
- în **hMARFT/Modif PU/MA cant-val** (în prezența Componentei modificare preț unitar cu amănuntul) - se pot modifica prețurile cu amănuntul din loturile de articole, se generează documente de regularizare, care se și contabilizează:
 - se șterge fișierul, dacă conține date
 - *Extragere loturi AS B* - se indică o gestiune cu preț vânzare cu amănuntul. Extrage loturile cu cota AS B pentru a modifica prețul de vânzare cu amănuntul conform noilor cote TVA
 - *Generare TRMAG* - generează în hMARFA rândurile unui document de ieșire pentru scăderea din gestiune a stocului existent la prețul vechi. În prealabil în **hMARFA/Facturi/iesiri** capul documentului trebuie creat (vezi mai sus)
 - *Centralizare, recalcul pu vanz* - centralizare dupa cod articol. Recalculează prețurile unitare medii inițiale. Calculează prețul de vânzare nou conform noilor cote TVA.
 - *[Modif.pret cf.Nomencl.hMARFA]* - dacă în **hMARFA/Nomenclator articole** prețul unitar este

completat, se modifică prețul

- *[Modif.pret cf.Nomencl.hMARFT]* - varianta în care prețurile se modifică pe baza celor înscrise în *Modif. nom. articole*
- *[Modif.pret manuala]* - variantă de modificare manuală preț unitar vânzare. Executați Modificare/Pret vânzare.
- *Rotunjiri cf.const.PU-AM-ROT* - opțional
- *Generare NIRMT* - generează rândurile unui document de intrare (NIRMT) pentru intrarea în gestiune a stocului cu preț unitar modificat. Cum s-a arătat mai sus, capul documentului trebuie înscris în prealabil în hMARFA.

⚠ Dacă se utilizează și *Fisier PLU*, acesta trebuie extras din nou după modificare cote TVA și prețuri
Vezi detalii ...

⚠ Documentele NIRMT și TRMAG generate în **hMARFA** trebuie validate.

Exemple de contare

TRMAG :

378.2 =	371.2	42.66
4428.2 =	371.2	17.34
482 =	371.2	150.00

NIRMT :

371.2 =	378.2	26.47
371.2 =	4428.2	33.53
371.2 =	482	150.00

În acest exemplu, prețul de vânzare a rămas nemodificat, deci a scăzut adaosul vânzătorului și s-a majorat suma TVA.

4. Preț cu amănuntul global-valoric cu raport de gestiune

- în **hMARFA** se trece la luna ianuarie 2023
- se inventariază articolele la care se modifică prețul
- se creează documente de corecție în hMARFA care se includ în Raportul de gestiune asemănător cu TRMAG și NIRMT.

5. Preț cu amănuntul global-valoric fără raport de gestiune

- se inventariază articolele la care se modifică prețul
- se înscrie Notă contabilă de regularizare în hCONT.

3. Impozitarea bacșișului

Deși nu face obiectul prezentului update, din cauză, că a rămas foarte puțin timp până la intrarea în vigoare, prezentăm pe scurt noutățile aduse de Legea 376/23.12.22 pt. modificarea și completarea OUG 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale (MO 1255/27.12.22)

Astfel, de la 1 ianuarie 2023, în restaurante și baruri se aplică următoarele reguli:

- pe nota de plată clientul înscrie un bacșiș de 0-15% din valoarea consumației
- chelnerul revine cu bonul fiscal, pe care este evidențiat într-o poziție distinctă „bacșiș”. Legea nu prevede TVA de calculat din bacșiș, nefiind asimilat unei livrări de bunuri/prestări de servicii. ⚠
- Excepție - la livrările la domiciliu bacșișul se evidențiază numai opțional!
- dacă se emite factură pentru serviciile de restaurant, la fel trebuie evidențiat bacșișul.

Contabilitate:

- clientul consideră bacșișul cheltuială de protocol, deductibilă limitat
- furnizorul îl contabilizează pe un cont de datorii, analitic distinct, acesta poate fi de ex. 461.x (Creditori diverși)
- nu reprezintă venit sau cheltuială pt. firmă!
- într-un regulament intern furnizorul înscrie procedura de distribuire a bacșișului către salariați. El nu reprezintă venit salarial!
- pentru salariați se consideră venituri din alte surse (impozit 10%). Nu se datorează contribuții!
- la plată, angajatorul reține impozitul și îl virează la buget până la data de 25 a lunii următoare, deci va plăti numai suma netă

Evidență:

- în hSALAR se înscrie în Fișe alte venituri pe salariați în luna plății
- în hMARFA o să apară ca rând distinct în documentele de casă (BONF, RAPZ)
- o să apară în D100 lunar și D205 anual, pe beneficiari, nu se include în D112!

Nerespectarea prevederilor se amendează cu sume între 2000-4000 lei.